

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Stichting Forum Levenslang
Postbus 7029
8903 JA LEEUWARDEN

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
3241545

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 24 maart 2021

Onderwerp Reactie op brief herbeoordelingsmechanisme levenslanggestraften

Geachte mevrouw van Hattum,

Bij brief van 27 januari jl. heeft u de Minister voor Rechtsbescherming (minister) bericht over de zienswijze van het Forum Levenslang ten aanzien van het beoordelingsmechanisme voor levenslanggestraften via de gratieprocedure. U refereert daarbij aan een brief van 20 januari 2020 van zijn hand aan de Tweede Kamer inzake de gratieverlening van een levenslanggestrafte. Daarbij gaat u ook specifiek in op de uitlatingen van de minister van januari 2020 in de media m.b.t. de 'verhouding tussen de rechter en de Kroon' bij beslissingen inzake de invrijheidsstelling van levenslanggestraften. U verneemt graag de gedachten van de minister hierover. Ik begrijp dat het Forum Levenslang geïnteresseerd is naar de achtergrond van zijn uitlatingen en waardeer uw bereidheid om nader met de minister hierover van gedachten te willen wisselen.

De achtergrond van deze reactie van de minister is dat de wetgever de bevoegdheid om te beslissen op een gratieverzoek als discretionaire bevoegdheid bij de Kroon heeft belegd. De minister legt hierover in voorkomend geval verantwoording af aan het parlement. Bij die discretionaire bevoegdheid hoort een ruime beslisruimte voor de Kroon om te beoordelen of gratie wel of niet wordt verleend. De jurisprudentie brengt echter met zich mee dat de minister, bij een gratieverzoek van een levenslanggestrafte, behoudens bijzondere omstandigheden, gehouden is bij zijn primaire besluit het advies van de rechter op te volgen. Dit leidt mogelijk tot een ongewenste verwevenheid tussen twee staatsmachten.

Vanuit de demissionaire positie van de minister is het niet opportuun dat de minister inhoudelijk met u van gedachten of en hoe het beoordelingsmechanisme anders vorm moet worden gegeven. Het is aan de ambtsopvolger om hierover een standpunt in te nemen. Vanuit het ministerie zullen de opvattingen van het Forum Levenslang bij de ambtsopvolger onder de aandacht worden gebracht.

Ik hoop hiermee uw brief in voldoende mate te hebben beantwoord.

Hoogachtend,
De minister voor Rechtsbescherming,
Namens deze,

W.F. Saris
Directeur-Generaal Straffen en Beschermen

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd

Datum
24 maart 2021

Ons kenmerk
3241545